

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
" pol leta 1 " 60 "
" četrta leta — " 80 "
Naročnina se pošilja
opravištvu v stolnem
farovžu.

Deložniki tisk. društva
dobivajo list brez posebne
naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, neplačani
listi se ne sprejemajo. — Za
oznanila se plačuje od navadne
vrstice, če se natisne
enkrat, 8 kr., dvakrat
12 kr., trikrat 16 kr.,
in vsakokrat za kolek
30 kr.

P. n. gg. naročnikom, ki so se pozneje
naročili, ne moremo s prvo številko „Gosp.“
postreči, ker je ves natis, čeravno smo nad
pol drugo stotino listov več kakor navadno
odtisnili dali, pošel za tiste, ki so se pred
in brž po novem letu oglasili. — Silno bi
nam vstregli nekteri prejšnji naročniki,
kterim ste se dve prvi številki, drugim
še tudi tretja, poslale, ki naročnine
še niso ponovili, ko bi nam vsaj dve
prvi številki nazaj poslali, če ne
mislijo naročniki ostati.

Opravništvo.

Zakaj so národi nezadovoljni?

III.

Tretji uzrok nezadovoljnosti národov je
pogemanje blagostanja na kmetih. Kaj je
tega krivo? Odgovorimo odkritosrčno: Nekaj
so krivi previsoki davki, nekaj pa — vsaj
v premnogih krajih — ljudje sami.

Da so davki previsoki, tega zdaj — vsaj
v besedah — tudi liberalci več ne tajijo.
Od leta 1848 so davki trikrat večji postali.
Od tega časa so se začele vojne priklade,
in čeravno so boji petihnuli, ostale so
vendar priklade v davkarskih bukviceah.
— Pravica ni dandanes več sveta,
torej segajo tudi države po tujem blagu
— glej Nemčijo in Italijo! Kdor pa
drugim krivico povrne, je vedno v strahu,
da se mu krivica povrne; torej so evropske
države — ker druga drugi več ne zaupa —
velike kasarne postale, v kterih vse
mrgoli dobro oborožanih vojakov. To so
pa drage, silno drage stvari, ktere morajo
davkoplačevalci trpeti, vrh tega še pa
najboljše delalne moči državam za
vojaštvo prepuščati, kar se pri kmetijstvu
krvavo občuti. Če torej tudi boja ni,
ostanejo vendar vojne priklade, ker
gospoduje na svetu krivica, ktera ljudem
miru ne dá.

Od leta do leta moramo tudi „avtonomijo“
dražje plačevati. Imamo deželnih, dvojnih
okrajnih in srenjskih priklad. Ker pa ne
morejo ne okrajni, in tudi premnoge srenje
ob svojem vsega opraviti, kar jim
„avtonomija“ izroča, moledvajo pri dež.
odboru, da jim pomaga. Ta jim denar
posoja, potem pa, ko posojila nazaj
dobiti ne more, daruje, kar je bil
posodil. Deželnemu odboru pa ne
nosi petakov in desetakov sv. Miklavž;
torej morajo dež. priklade tem
večje biti, čem manj so okrajni
in srenje vsemu kos. Tako se jemlje
iz enega žepa, da se daje v drugega,
kmet pa — ne zmore več, kar se od
njega tirja. To spričujejo vsak
tjeden dolge vrste eksekutivnih
licitacij po vseh, posebno pa še po
slovenskih krajih.

Če še kteri posestnik vsako leto iz
prodanih pridelkov za davke denarja
polovi, je vendar tudi pri teh še
boljših posestnikih velika nesreča to,
da si ne morejo ničesar prihraniti. Če
se pa nič ne prihrani, se tudi kmetijstvo
zboljšati ne more, ampak postaja
vedno slabeje, ter nam žuga propad
vsega kmečkega stanú. Pojdi po lepi
štajerski deželi, posebno kjer so
vinski kraji, in šteje kmete, koliko
jih še najdeš na svojih pesestvih!
Namesto njih najdeš zdaj posestnikov
iz Dunaja, Gradca, Maribora, Ptuja
itd. Vsi so si nakupili kmečka
posestva po eksekutivni licitaciji. Ves
kapital leze v mesta. Drugi, ki so se
naveličali novega robstva, prodajajo
sami svoja posestva, ter se pomikajo
v mesta, da ložje živé in se jim ni
treba več vkvarjati s županstvom,
z okrajnim zastopom, s pošli in težaki.

Pa tudi za to se ni skrbelo, da bi se
pridelki zboljšali in prihodki kmetovalcem
povišali. Štajerski Slovenci nimamo
slovenske kmetijske šole, graška
nemška kmet. družba pa menda misli,
da se bodo čudeži v kmetijstvu
godili, če izdaje nemšk kmetijski list
in pošlje vsake kvatre kakega
nemškega potnega učitelja med
Slovence.